

ENGELLİ ÖĞRENCİ BİRİMİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ 2022 ve 2023 YILLARI ARASI SÜRDÜRÜLEBİLİR FAALİYET RAPORLARI

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğünün çalışma alanı kapsamında 2022 ve 2023 yıllarında gerçekleştirdiği faaliyetler yoğunlukla Madde 4, Madde 5, Madde 8 ve Madde 10 ile ilgilidir. Bu maddelerden 4. Ve 8.sinde engellilik geçmektedir. Ancak yaşamın her alanında engellilikle ilgili çalışmaları içeren faaliyetlerde gerek eşitlikçi yaklaşım gerek toplumsal cinsiyet eşitliği olsun birçok konu ile bağlantısı bulunmaktadır. Bu sebeple aşağıda açıklama getirdiğimiz ve bağlantılar ile kanıtlarını sunduğumuz çalışmalarımız yukarıda bahsi geçen maddelerle doğrudan ve dolaylı olarak bağlantılıdır. İlgili yazı ile talep edilen yıllara ait çalışmalar aşağıda olup bazı çalışmalarımız devamlı kılınarak 2024 yılında da toplumsal katkı ve fayda bağlamında sürdürülmüştür. Bknz.[2024 Toplumsal Katkı](#) ve 2024 [Sosyo-Kültürel Faaliyetler](#)

2022

- Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, **Sürdürülebilir Kalkınma Madde 4**'e istinaden dezavantajlı gruplardan olan engelli öğrencilerinin eğitimde kapsayıcılık için yaptığı mekansal ve akademik çalışmaları aşağıda bulunmaktadır:
- Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, okuyucu-işaretleyici olmak üzere akademik birimlerinden öğretim elemanları görevlendirmelerini talep ederek “okuyucu-işaretleyici” eğitimi vermiş, görme engelliler öğrencilere doğru şekilde sayısal ve sözel soru okunması için hizmet içi eğitim düzenlemiştir.
- <https://www.marmara.edu.tr/news/marmara-universitesi-engelli-ogrenci-biriminden-okuyucu-i-saretleyici-destegi-egitimi>
- Toplumsal fayda amacıyla bu eğitimlerin başka kurumlar ve eğitimciler tarafından da ulaşılabilmesi için videoları Engelli Birimi Marmara youtube kanalında yayınlanmış ve linkleri Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü web sayfasında paylaşılmıştır. Misyon ve yaratıcılık bağlamında özgün bir faaliyettir.

- <https://eob.marmara.edu.tr/ust-menu/etkinlik-ve-egitim-videolari/okuyucu-isaretleyici-egitimi-sayisal-sorularin-okunmasi>
- <https://www.youtube.com/watch?v=Ctmr5zAlUnA&t=345s>
- Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü tarafından üniversite mensubu tüm akademisyenlerin bireysel eğitim programı hazırlarken, eğitim ve sınav uyarlamaları yapmadan önce başvuracağı, yöntemleri öğrenebileceği bilgilendirici eğitim videoları hazırlanmıştır. Aynı bilgilerin yer aldığı ppt de hazırlanmıştır. Verilen bilgileri Engelli Öğrenci Biriminin hazırladığı Bütünleştirici Eğitim ve Sınav Uygulamaları Kılavuzuna dayanarak paylaşılmıştır. Bu uygulamalar bütünleştirici eğitim nosyonunun kurum içinde daha da fazla yaygınlaşması ve bilinirliğinin artması için iyileştirmeye yönelik bir faaliyettir, kurumlara örnek olacak özgünlüktedir.
- <https://eob.marmara.edu.tr/ust-menu/egitim-videolari>
- <https://eob.marmara.edu.tr/ust-menu/egitim-videolari/butunlestirici-ders-ve-sinav-egitim-videolari-ve-ppt-sunumlari/otistik-asperger-sendromlu-rett-sendromlu-bireyler-icin-butunlestirici-ders-ve-sinav-uygulamaları-ppt-sunumu>
- <https://eob.marmara.edu.tr/ust-menu/egitim-videolari/butunlestirici-ders-ve-sinav-egitim-videolari-ve-ppt-sunumlari/ozel-ogrenme-guclugu-olan-bireyler-icin-butunlestirici-ders-ve-sinav-uygulamaları-ppt-sunumu>
- <https://eob.marmara.edu.tr/ust-menu/egitim-videolari/butunlestirici-ders-ve-sinav-egitim-videolari-ve-ppt-sunumlari/gorme-engeli-olan-bireyler-icin-butunlestirici-ders-ve-sinav-uygulamaları-ppt-sunumu>
- <https://eob.marmara.edu.tr/ust-menu/egitim-videolari/butunlestirici-ders-ve-sinav-egitim-videolari-ve-ppt-sunumlari/isitme-engeli-olan-bireyler-icin-butunlestirici-ders-ve-sinav-uygulamaları-ppt-sunumu>
- <https://www.youtube.com/watch?v=NTxch14HpNo>
- https://www.youtube.com/watch?v=_gRr7GMTSdA
- https://www.youtube.com/watch?v=9nCF5sV7J_4
- <https://www.youtube.com/watch?v=TAXU0aTWFqs>
- Göztepe Yerleşkesi A-B Blok İletişim ve Hukuk Fakültelerine tutamaklar yapılarak erişilebilirlik eksikleri giderilmiş tam erişilebilir binalar haline getirilmişlerdir. Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünden gelip Erişilebilirlik Belgesi verilmesi beklenmektedir.

- 2022 Güz Döneminde öğrenci listesinin hazırlanabilmesi için iyileştirme amacıyla için bys üzerinden öğrencilerden bilgilerinin girilmesi istenilmiş, bunun için bys üzerinde süreli kayıt alınmıştır.
- Öğrenci İşleri DB ve Bilgi İşlem DB yüksek lisans, doktora başvurularının yapıldığı online başvuru sisteminde adayları engellilik bilgilerini alındığı bir sekme oluşturulmuştur. <https://basvuru.marmara.edu.tr/#active-applications>
- Güzel Sanatlar Fakültesi Özel Yetenek Sınavı öncesi Sınav Komisyon başkanı ile irtibata geçilmiştir, koordineli olarak çalışılmış ve Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğünden destek verilmiştir. Öğrencilerin bilgileri alınarak komisyona bütünleştirici ortamda sınav uyarlaması yapılması organize edilmiştir. Adayın her biri için gerekecek her tür olası düzenleme EÖB'nin Bütünleştirme Danışmanı tarafından yazılarak komisyona iletilmiştir.
- Kampüslerin giriş kapılarında buluna akülü tekerlekli sandalyelerin bakım onarımdan geçirilmesi için yazı yazılmıştır. Anadoluhisarı Kampüsünde bulunan akülü sandalyenin Göztepe Kampüsüne getirilmesi için de talepte bulunulmuştur.
- Özmen Aktar Kız Öğrenci Yurdunda kalacak öğrencimiz için banyosundaki duş kabine tutamak monte edilmiş ve kaydırmaz karo döşenmiştir. Tuvalet için acil durum ipi talep edilmiş ve düzenlemeler gerçekleştirilmiştir.
- Bilgisayar talebi olan bir öğrencimiz için Hukuk Fakültesinden mezun olan öğrencimizin iade ettiği bilgisayarın İlahiyat Fakültesine gönderilmesi istenerek, öğrenciye bilgisayarı verilmiştir
- Altı Nokta Körler Vakfından gelen eğitimciler tarafından öğrencilerimize Braille Kampüs haritamız çalıştırılmış ve kampüste bağımsız hareket etmeleri için uygulamalı oryantasyon yapılmıştır. **Bknz. [Ödüllerimiz](#)**

2023 yılında YÖK Engelsiz Üniversiteler Yarışmasından alınan ödüller aşağıdadır:

- ✓ Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitimde Erişilebilirlik Ödülü Yeşil Bayrak
- ✓ Fen Edebiyat Fakültesi Eğitimde Erişilebilirlik Ödülü Yeşil Bayrak
- ✓ Hukuk Fakültesi Eğitimde Erişilebilirlik Ödülü Yeşil Bayrak
- ✓ İktisat Fakültesi Eğitimde Erişilebilirlik Ödülü Yeşil Bayrak
- ✓ İletişim Fakültesi Eğitimde Erişilebilirlik Ödülü Yeşil Bayrak
- ✓ Sağlık Bilimleri Fakültesi Eğitimde Erişilebilirlik Ödülü Yeşil Bayrak
- ✓ Atatürk Eğitim Fakültesi-D Blok Ek Bina Mekanda Erişilebilirlik Ödülü Turuncu Bayrak
- ✓ Daire Başkanlıkları Binası Mekanda Erişilebilirlik Ödülü Turuncu Bayrak

✓ Enstitüler Binası Mekanda Erişilebilirlik Ödülü Turuncu Bayrak

□ **Sürdürülebilir Kalkınma Madde 4'e istinaden**, Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, üniversite öğrencilerinin eşitlikçi ve kapsayıcılık anlayışının gelişmesi ve toplumda duyarlılık için yaptığı eğitimler, sosyo-kültürel faaliyetler düzenlemiştir Bknz. [2022 Sosyo-kültürel Faaliyetler](#)

• EÖB, sosyal etkinlik için Engelsiz Marmara Kulübü ile Engelsiz Satranç etkinliğini online düzenlemiş ve “Engelli Birimi Marmara Youtube” kanalında yayınlanmıştır. Bu etkinlikte üç farklı oynama şekli ve dijital müsabaka platformları Kerim-Selim Altınok ve Körler ve Gönüllüler Vakfı üyeleri tarafından öğretilmiştir.

• <https://www.youtube.com/watch?v=MBLN25VFY24&t=1087s>

• 20 Nisan 2022 tarihinde Kapsayıcı Satranç Etkinliği düzenlenmiştir. Amaç gören ve görmeyen bireylerin birlikte satranç oynayabileceğini yaşatarak, bütünleştirilmiş ortamlarda kapsayıcılığa dikkat çekmek olmuştur. Bu etkinliğe sporcuları ile Körler ve Gönüllüler Derneği, Parıltı Görmeyen Çocuklara Destek Derneği, Türkiye Satranç Federasyonu ve Marmara Üniversitesi Satranç Kulübü katılmışlardır. En sahipliğinde birime Engelsiz Marmara Kulübü destek olmuştur.

• <https://eob.marmara.edu.tr/ust-menu/calismalarimiz/sosyal-etkinlikler/kapsayici-satranc-etkinligi>

• 11 Mayıs 2022 tarihinde Engelli Haftası Kapsamında Spor ve Söyleşi etkinliği gerçekleştirmiştir. NTV Radyo Programcısı Ayhan Aktaş ve Lig Radyo Programcısı Haluk Kesim'in yaptığı söyleşiye ampute millilerden Oktay Yıldız, tekerlekli milli basketbolcular Figen Eroğlu Ada, Zeki Ada ve Pascal Nouma katılmışlardır.

• <https://www.youtube.com/watch?v=CBpyabrW97A&t=1108s>

• <https://www.marmara.edu.tr/news/spor-esitliktir-etkinligi-gerceklestirildi>

• Marmara Üniversitesi Kültür Sanat ve Spor Festivali Kapsamında Selim- Kerim Altınok ve Engelsiz Orkestra ile birlikte iki görme engeli olan üniversite öğrencimizin solist olarak yer aldığı konser düzenlenmiştir.

• <https://www.youtube.com/watch?v=RTSN0FIBd0k>

- 28 Kasım 2022 tarihinde Öğretmenlik Adanmışlıktır etkinlikleri “Öğretmenler Günü Kutlaması” ile başlamıştır. Engelsiz Marmara Kulübünün öğrencilerinin öğretmenlere çiçek dağıtım videosunun seyredildiği etkinlikte, Güzel Sanatlar Bölümü Başkanı ve Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Mustafa Uslu'nun öğrencileri ile birlikte düzenlediği müzik dinletisinin ardından, Engelsiz Marmara Kulübü öğrencilerinin sorularından oluşan sohbete Prof. Dr. Sare Şengül, Doç. Dr. Nermin Özcan Özer ve Dr. Öğr. Üyesi Özlem Çeziktürk konuşmacı olarak katılmışlardır.
- <https://www.marmara.edu.tr/news/ogretmenlik-adanmisliktir-ogretmenler-gunu-kutlama-programi-duzenlendi>
- 11 Aralık 2022 tarihinde Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, Engelsiz Marmara Kulübü ile birlikte Futsal Turnuvası düzenleyerek, gören ve görmeyenler birlikte penaltı atışları yaparak B1 Futbolu (Futsal) deneyimlemiştir.
- <https://www.marmara.edu.tr/news/gorme-engelliler-futsal-turnuvasi-gerceklestirildi>
- 30 Ekim 2022 Pazar günü İsviçre’de 20 seneden fazla yaşayan bir özel eğitimci Fatih Büyükkurt ile İsviçre’deki engellilikle alakalı düzenlemeler, yasalar İsviçre’nin eksikleri ve iyi örnekleri üzerinde Engelsiz Marmara Kulübü öğrencileri ile sohbet ederek bilgiler vermiştir. Bu etkinlik sosyal medyada duyan kişilerin de ilgisini çekmiş ve katılımları gerçekleşmiştir.
- <https://www.youtube.com/watch?v=Jkp-aFgFhrA&t=197s>
- Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü toplumsal katkı faaliyetleri ile Madde 4 ve Madde 10’u eşitlikçi ve sosyal kapsayıcılığın artması için gerçekleştirdiği çalışmalar yapmıştır. **Bknz. [2022 Toplumsal Katkı Faaliyetleri](#)**
- 17 Mart 2022 tarihinde Dr. İbrahim Üzümcü Konferans Salonunda “Öğretmenlik Adanmışlıktır” Panellerinin ilki yapılmıştır. Bir Öğretmenin Bilmesi Gerekenler 1: Nadir Hastalıklar “Pektus” ile AEF Sınıf Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin bilinçlendirilmesi amaçlanmıştır. Atatürk Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümü öğretim üyesi Doç.Dr. Nermin Özcan Özer’in moderatörlüğünü yaptığı panelde, Pektus Derneği kurucu başkanı ve Marmara Üniversitesinin emekli akademisyenlerinden Prof. Dr. Mustafa Yüksel, nadir görülen bir göğüs deformitesi olan pektus hakkında bilgi verirken, hastaların bu deformiteyi saklaması ya da ailenin saklaması nedeni ile ihmal edilebildiğini ancak sonuç veren ameliyatsız ve ameliyatsız tedavilerin olduğunu açıklamıştır. Bu süreç içinde öğretmenlerin gözlemlerinin, hastalığı fark etmede ve aileyi aydınlatmada önemli bir rol oynadığının altı çizilmiştir ve bu seminer de bu amaçla yapılmıştır. Pektus Derneği Kurucu üyesi ve hasta yakını Havva

Çerman Özdoğan ve Nuray Aydın, bir çocuğun okulda geçirdiği zorlu anlarında, okul idarecilerinin ve öğretmenlerinin desteğinin ne kadar önemli olduğunu tecrübelerinden örnekler vererek anlatmışlardır. Yaygın etkiyi arttırmak için Engelli Öğrenci Birimine ait Engelli Birimi Marmara youtube kanalından yayınlanmıştır.

- <https://www.marmara.edu.tr/news/ogretmenlik-adanmisliktir-bir-ogretmenin-bilmesi-gerekenler-paneli-gerceklestirildi>.
- <https://www.youtube.com/watch?v=-FiSY9KnBC8&t=485s>
- 21 Nisan 2022 tarihinde Atatürk Eğitim Fakültesinde okumakta olan özellikle, Sınıf Öğretmenliği Bölümü öğrencilerine “Öğretmenlik Adanmışlıktır” panellerinin ikincisi gerçekleştirilmiştir. Bu bölümdeki başlık “Otistik Öğrencim Olursa” olmuştur. Amaç, öğretmenlerin otistik aileleri eğitimde yaşadıkları ve uğradıkları zorbalıklar hakkında aydınlatarak, donanımlı ve hazır hale getirmek olmuştur. Atatürk Eğitim Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Aydan Aydın “Zorbalık” hakkında bilgi verirken, ODFED Başkan Yardımcısı ve TODEV Yönetim Kurulu Üyesi Tolga Gökçe, otistik öğrenci ve ailelerinin yaşadıkları hakkında bilgiler vermiştir. Engelli Birimi Marmara Youtube kanalında programın tamamı yayınlanmıştır.
- <https://www.youtube.com/watch?v=e9hAJQs9tYY&t=11s>
- <https://eob.marmara.edu.tr/ust-menu/calismalarimiz/seminerlerpanelleregitimler/ogretmenlik-adanmisliktir-panelleri-serisi-bir-ogretmenin-bilmesi-gerekenler-2-otistik-ogrencim-olursa>
- 10 Mayıs 2022 tarihinde “Öğretmenlik Adanmışlıktır: Bir Öğretmenin Bilmesi Gerekenler 3”panelinde “Disleksili Öğrencim Olursa” konusu ele alınmıştır. AEF Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Müge Yüksel öğretmen adaylarını disleksiye fark etme konusunda bilgilendirirken, Handan Hırçiner veli olarak yaşadıklarını aktarmıştır. Engelli Birimi Marmara Youtube kanalında yayınlanmıştır.
- <https://www.youtube.com/watch?v=bw3L2MLowHo&t=249s>
- 17 Mayıs 2022 tarihinde “Öğretmenlik Adanmışlıktır: Bir Öğretmenin Bilmesi Gerekenler 4”panelinde, “Eğitimde Bütünleştirme” konusu ele alınmıştır. AEF Özel Eğitim Öğretmenliği Bölümü Öğretim Üyesi Öğr. Gör. Tuna Şahsuvaroğlu nöroçeşitlilik ve bütünleştirici eğitimi ele almıştır. https://www.youtube.com/watch?v=DM_1zLd5M64&t=228s
- 19 Mayıs 2022 tarihinde EÖB Koordinatörü Öğr. Gör. Zuhal Pek, TRT Radyo 1 Engelsiz Sesler Programının konuğu olmuştur. Üniversite öğrencilerinin eğitim ve sınav uyarlamaları için hazırlanmış 8 Mart 2022 Resmi Gazete 31772 sayılı Resmi Gazetede yer alan YÖK “Engelli Bireylere Yönelik Sınav Uygulamalarında ve Engelli Kontenjanında Aranacak Sağlık Şartlarına Dair Yönetmelik” ile ilgili detayların verildiği bilgilendirmeler yapmıştır.
- <https://www.youtube.com/watch?v=K-JzgVx5U-M>

- 2 Haziran 2022 tarihinde Koordinatör Zuhall Pek, TRT Radyo 1 Engelsiz Sesler Radyo Programında üniversite içinde gerçekleştirdiği “Öğretmenlik Adanmışlıktır” panellerinin içeriği ve kazanımları hakkında bilgiler vermiştir.
- <https://www.youtube.com/watch?v=wH1fTbz4ymc>
- Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü kurum dışı toplumsal fayda sağlamak üzere bir seminerler dizisi düzenlemiştir. Otizmli ailelerde, boşanma oranlarının çok olması ve evlilik sistemlerinin sıkıntılı hale gelmesi toplumsal sorununa , çiftlerin çocuğun yaşayacağı hayatın her fazında hazır bulunuşluğunu sağlayarak kaygı azaltmaya ve güçlendirmeye yönelik yapılan bir çalışma olmasını amaçlamıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğünün desteği ve Türkiye Otistiklere Destek ve Eğitim Vakfı iş birliği ve duyurulmasındaki katkısı ile İstanbul Millî Eğitim İl Müdürlüğü aracılığıyla 205 aileye ulaşılmıştır. Aileler ilgi duydukları seminerlere online ve yüz yüze katılmaktadırlar. Arı Dünyanın Çocukları Otizm Aile Seminerlerinin, 27 Eylül 2022 tarihinde açılışı yapılarak, tanılar hakkındaki ilk seminer yapılmıştır. Konuşmacılar İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinden Prof.Dr. Nusret Soylu ve TODEV Başkanı Arzu Gökçe idi. Açılışa Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürü Elmas Esra Ceceli ve MEB İl Müdürlüğü Özel Eğitim ve Rehberlik Şube Müdürü Gülşen Özer katılmışlardır. Bu kapsam ve içerikte daha önce böyle bir çalışma yapılmamış olup ilk ve örnektir, bu bilgi Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının yaptığı açılış konuşmasında da ifade edilmiştir.
- <https://www.youtube.com/watch?v=DiSIHHnO1Fw&t=92s>
- 25 Ekim 2022 tarihinde Arı Dünyanın Çocukları Otizm Aile Seminerinin ikincisi semineri gerçekleştirilmiştir. Seminerin başlığı “Otizm Evime Girdi” idi. Bu seminerde otizm tanısı konulduktan sonra ailenin iç dengesinde nelerin yapabileceğini değinildi. Engelli çocukların ailesi konusu ile yakından ilgili olan Prof.Dr. Müge Yüksel’in verdiği seminerin ardından Arzu Gökçe ve Tolga Gökçe (TODEV Başkanı ve YK Üyesi) otistik çocuğu bir çift olarak yaşantılarının nasıl düzene koyduklarını ve mücadelede neye dikkat etmek gerektiğini anlatmışlardır. <https://www.youtube.com/watch?v=lbjHBP2EeHw&t=4s>
- 29 Kasım 2022’de Arı Dünyanın Çocukları Otizm Aile Seminerlerinin 3.sü gerçekleşmiştir. 3.seminer başlığı “Öğretmeni Otizmi Biliyor mu?” olmuştur. Erenköy Kız Lisesi Müdürü Berna Ocakçioğlu ve özel eğitim uzmanı Barış Yıldız ile ailelere okul yönetimi ile ne gibi düzenlemeler yapılacağına dair bilgiler verilmiştir. Çevirim içi olması talepleri geldiği için hibrit yapılmaya çalışılmıştır.
- <https://www.marmara.edu.tr/news/ari-dunyanin-cocuklari-otizm-aile-seminerleri-ogretmenim-otizmi-biliyor-mu>

- 27 Aralık 2022 tarihinde Arı Dünyanın Çocukları Otizm Aile Seminerlerinin 4.sü düzenlenmiştir. Başlığı “Otizmliler için Eğitimde Bütünleştirme” olan seminerde, konuşmacılar Atatürk Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Öğretmenliği Bölümü öğretim üyeleri Dr. Öğr. Üyesi Oktay Taymaz Sarı, Öğr. Gör. N. Tuna Şahsuvaroğlu ve İlkokul Matematik Öğretmenliği Bölümü öğretim üyesi Prof. Sare Şengül olmuştur.
  - <https://www.marmara.edu.tr/news/ari-dunyanin-cocuklari-otizm-aile-seminerleri-otizm-icin-egitimde-butunlestirme>
  - Altı Nokta Körler Vakfına toplamda 20 adet Türkçe Öğretmenliği Bölümünden Topluma Hizmet Uygulaması öğrencisi ve gönüllü öğrenci 18 adet matematik öğretmenliği öğrencileri, 10 kadar özel eğitim öğrencisi ile birlikte İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Matematik ve Türkçe dersleri verilmiştir. Tarih Bölümünden 5 tane gönüllü öğrenci tarih dersi vermiştir. Altı Nokta Körler Vakfında yaklaşık 6 ay rehabilitasyonda kalan kişilerin hazırlandıkları EKPS ve üniversite sınavlarına destek olmak amacıyla kurum dışı toplumsal fayda sağlamak üzere gönüllü faaliyette bulunulmuştur.
  - <https://www.marmara.edu.tr/news/alti-nokta-korler-vakfında-türkçe-ve-matematik-dersleri>
  - Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğünün düzenlediği, Engelli Kadınların Sosyal Hayata Katılımı ve İstihdamı Çalıştayının Açık Oturum Raporu, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile paylaşılmıştır
  - Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığına yeni üniversiteye giriş sınavlarında disleksili öğrencilerin mağduriyet yaşamamaları için çözüm önerisi yazılmış ve görüşülmesi talep edilmiştir.
  - Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörü Öğr. Gör. Zuhal Özgenç Pek, Marmara Üniversitesi KEYEM, Marmara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi ve Sivil Toplum Merkez Üssü tarafından, Marmara Üniversitesinde düzenlenen 6. Sivil Strateji Sempozyumunda, “Sürdürülebilir Kalınma Bağlamında Sivil Toplumda Eğitim Faaliyetleri” başlığında Altı Nokta Körler Vakfında Türkçe, Matematik ve Tarih Dersleri vermek üzere gerçekleştirilen gönüllü faaliyetleri, otizmliler ailelerin esenliği ve güçlenmesi için düzenlenen ile Arı Dünyanın Çocukları Öğr. Gör. Dr. Verda Gizem Oğul ile birlikte ilgili yazına girmek üzere genişletilmiş bildirimlerini yazıp yayınlarak birimin yaptığı faaliyetleri literatüre kazandırmıştır. Arı Dünyanın Çocukları kapsam ve amacı itibari ile özgün olup, bir ilk ve örnek olarak literatürde yer almaktadır.
- https://www.researchgate.net/publication/367336723_Uluslararası_VI_Sivil_Strateji_Sempozyumu_Bildiri_Kitabi_International_VI_Civil_Strategy_Symposium_Proceeding_Book#fullTextFileContent

- Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, okuyucu-işaretleyici olmak üzere akademik birimlerinden öğretim elemanları görevlendirmelerini talep ederek “okuyucu-işaretleyici” eğitimi vermiş, görme engelliler öğrencilere doğru şekilde sayısal ve sözel soru okunması için hizmet içi eğitim düzenlemiştir.
- <https://www.marmara.edu.tr/news/marmara-universitesi-engelli-ogrenci-biriminden-okuyucu-i-saretleyici-destegi-egitimi>
- Toplumsal fayda amacıyla bu eğitimlerin başka kurumlar ve eğitimciler tarafından da ulaşılabilmesi için videoları Engelli Birimi Marmara youtube kanalında yayınlanmış ve linkleri Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü web sayfasında paylaşılmıştır. Misyon ve yaratıcılık bağlamında özgün bir faaliyettir.
- <https://eob.marmara.edu.tr/ust-menu/etkinlik-ve-egitim-videolari/okuyucu-isaretleyici-egitimi-sayisal-sorularin-okunmasi>
- <https://www.youtube.com/watch?v=Ctmr5zAlUnA&t=345s>
- **Sürdürülebilir Kalkınma Madde 5’e** istinaden, Engelli Öğrenci Birimi koordinatörlüğü 2022 yılında sadece kız öğrencilere yönelik İş’te Gelecek Kişisel Yetkinlik Geliştirme Programını düzenlemiştir.
- 26 Şubat 2022 tarihinde Engelsizkariyer.com iş birliğinde 8 engelli kız öğrenciye kişisel yetkinlik geliştirme programı çevrimiçi olarak “İş’te Gelecek” başlığında başlamış ve eğitimler Mart ayında sonlanmıştır. Program sonunda 3’ü Apple’da olmak üzere 5’i istihdam edilmiştir. Programda ele alınan konular: **Bknz. [İş’te Gelecek 2022](#)**

1-Engelliler için İş ve Sosyal Yaşamda Başarıya Giden Yol

2- Stres Yönetimi ve Motivasyon Mucizesi

3- Kişisel Markalaşma ve İmaj Yönetimi

4- Yeni Normalde Başarılı Mülakat Teknikleri ve Doğru CV Oluşturma

5- Liderlik Atölyesi

6- Kendini Pazarlama

7- İş Hayatında Aidiyetin Gücü)

<https://www.marmara.edu.tr/news/marmara-universitesinde-iste-gelecek-seminerleri-gerceklestirildi>

- Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü (EÖB), Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komisyonu çalışmalarına katılmak üzere özel gereksinimli kadın personelimizin esenliği ve başarısı için, "iş-yaşam dengesi, etkili iletişim ve özellikle salgın nedeni ile artan kaygı" gibi konulara

odaklanarak koçluk hizmeti sağlamayı planlamıştır. 2022 Ocak-Mart ayları arasında, kariyerde koçluk ve liderlik hizmeti veren MB Akademi tarafından çevirim içi ve kişiye özel esnek vakitlerde gerçekleştirmek üzere 5 kadın çalışanımıza 5 seanslık koçluk desteği verilmiştir. Memnuniyet geri dönüşleri alınmıştır. Bu faaliyet ile ilgili rapor üniversitemizin Ekonomik ve Sosyal Alanda kadın Araştırmaları Merkezinin Kadın Erkek Cinsiyet Eşitliği Komisyonuna gönderilmiştir. Bu çalışmalar, 2020 ve 2021 yıllarında gerçekleşen ESKAR ile birlikte düzenlenen “Engelli Kadınların Sosyal Hayata Katılımı ve İstihdamı” 1. ve 2. Çalıştayların çıktıkları, 3 Mart 2022’de EÖB Koordinatörü Öğr. Gör. Zuhal Pek, TRT Radyo 1 Engelsiz Sesler Programının konuğu olmuştur. Engelli Kadınların Sosyal Hayata Katılımı ve İstihdamı Çalıştayı ile ilgili bilgiler verdi. Bunlara ilave olarak da üniversite içinde toplumsal cinsiyet eşitliği kapsamında Engelli Öğrenci Biriminin yaptığı çalışmaları aktarılmıştır. **Bknz. [Toplumsal Katkı Faaliyetleri](#)**

- https://www.youtube.com/watch?v=GcA_pGylUtM&t=797s
- <https://www.marmara.edu.tr/news/engelli-kadinlarin-sosyal-hayata-katilimi-ve-istihdami-calist-ayi-duzenlendi-1>
- <https://www.marmara.edu.tr/news/engelli-kadinlarin-sosyal-hayata-katilimi-ve-istihdami-calist-ayi-duzenlendi-2>

2023

- Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü **Sürdürülebilir Kalkınma Madde 4’te** değinilen engelli bireylere yönelik eğitimlerin kapsayıcılığına sağlamak üzere daha sistemsel bir yapı geliştirilip iyileştirme çalışması gerçekleşmiştir. 2022 yılında planlaması yapılan dezavantajlı grupların eğitiminde sistemleşerek kurumsal genel bir yönetim modeli oluşturup, 8 Mart 2022 tarihli 31772 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “ Engelli Bireylere Yönelik Sınav Uygulamalarında ve Engelli Kontenjanında Aranacak Sağlık Şartlarına Dair Yönetmelik”in 15.Maddesinde ifade edilen yönetsel düzenlemeyi dikkate alarak Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğünün tasarladığı ve dijital yönetim için planlaması, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ile eşgüdümlü çalışılarak hayata geçirilmiştir. Bu bağlamda BYS üzerinde anlık verilerin toplandığı bütünleşik bir **Bknz. [Engelli Öğrenci Modülü](#)** oluşturulmuştur. **Bknz. [EÖB 2022 KİDR Raporu](#)** Kurum Kalite Raporunda, Eylül 2022’de planlamaların başladığı bilgisi verilen bu sistem 2023 yılı Ocak ayında tamamlanmış ve 2023 Bahar yarı yılında uygulamaya

geçilmiştir. Sistem iki dönem olarak uygulanmış, geri bildirimler alınarak, önlem al aşamasına geçilmiş ve iyileştirmeler tamamlanmıştır. Engelli Öğrenci Birimi tarafından uygulamada saptanan aksamalar, **Bknz. [Kanıt EÖB PUKÖ Döngüsünde Yer Alan Başlıklar](#)**. Sistem ile öğrencileri engelli öğrenci bilgileri özel gereksinimleri ve talepleri sistem üzerinden alınarak eş güdümlü çalışan yöneticiler (akademik birim yöneticileri ve engelli öğrenci birimi koordinatörü) ve öğrenciler ile hızlı veri paylaşımı ve etkili bir iletişim sağlanmıştır. Üniversitenin her bir ayrı bölümünde hizmet anlayışı standart bir halde hak temelli olarak, yaygınlığının tüm kurum genelinde gerçekleşmesi ile kapsayıcılık daha da iyi hale gelmiştir. Ayrıca 8 Mart 2022 tarihli 31772 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “ Engelli Bireylere Yönelik Sınav Uygulamalarında ve Engelli Kontenjanında Aranacak Sağlık Şartlarına Dair Yönetmelik”in yürürlüğe girmesinin hemen ardından gerçekleşen bu sistem emsal teşkil eden özgün bir icraat olması dolayısıyla **Bknz. [BİLTEVT Engelsiz Bilişim Eğitim Ödülüne](#)** layık görülmüştür.

- Dezavantajlı grupta bulunan engelli öğrencilerimize eşitlikçi ve hak temelli eğitiminin sağlanması için ve kapsayıcılığı mekânsal anlamda gerçekleştirdiğimiz çalışmalar **Sürdürülebilir Kalkınma Madde 4** ve net tanımlanmamış olsa da ilgi olduğu düşünülen **Madde 10'a** istinaden Engelli Öğrenci Biriminin yürüttüğü mekânsal erişilebilirlik 2015 yılından beridir, rutin bir şekilde gerçekleşmektedir.

Marmara Üniversitesi, 2015 yılında gerçekleştirdiği kapsamlı kampüs ve bina incelemeleri sonucunda ZK Danışmanlığı raporlarına dayanarak mekânsal erişilebilirlik çalışmalarını planlamıştır. Bu raporlar, peyzaj ve bina erişilebilirlik durumlarını içermekte olup, noktasal erişilebilirlik çalışmalarında kullanılmaktadır. Ön çalışmaların ardından etkili bir erişilebilirlik düzenlemesi stratejik bir şekilde planlanmıştır. Şu ana kadar yapılan çalışmalar, Yapı ve Teknik İşler Daire Başkanlığı ile Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü işbirliğiyle gerçekleştirilen ihtiyaç analizleri ve planlamalar doğrultusunda ilerlemiştir.

2016 yılında Kenan Evren Kışlasının Marmara Üniversitesine devriyle birlikte kampüslerde ve binalarda değişimler başlamış, yeni binaların projeleri erişilebilirlik standartlarına uygun olarak çizilmiştir. Ancak bütçe ayrımı konusunda bazı kısıtlamalar yaşanmış, bu nedenle ihtiyaçlara öncelik verilerek planlama yapılmıştır.

Erişilebilirlikle ilgili harcamaların finansmanında, 2017'den sonra ayrılan Erişilebilirlik Bütçe Kodu kullanılmaktadır. Ancak bütçe sınırlamaları nedeniyle öncelikli ihtiyaçlar belirlenerek çalışmalar

peyderpey yapılmaktadır. Mekânsal erişilebilirlik için ayrılan bütçenin yeterli olmadığı durumlarda, ihtiyaca göre planlama yapılarak öncelik verilmektedir.

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı ile iş birliği yaparak mekânsal erişilebilirlik çalışmalarını yürütmektedir. Engelli Öğrenci Birimi, öğrenci geri bildirimleri ve kampüs ziyaretleriyle ihtiyaçları belirleyip düzenlemelerin yapılmasını sağlamaktadır. Yapılan düzenlemeler ise ortak kararlar alınarak projelendirilmekte ve uygulanmaktadır.

Erişilebilirlik noksanlıklarıyla ilgili olarak, engellilere uygun zemin uygulamalarının yapılmaması durumunda müdahalelerde bulunulmuş, ancak bu uygulamaların zaman içinde değişkenlik gösterdiği belirtilmiştir. Erişilebilirlik, Marmara Üniversitesinde bir politika halini almış ve [kazandığı YÖK Engelsiz Üniversiteler Bayrak Ödülleri](#) yapılan bu çalışmalar için kanıt niteliğindedir.

□ **Sürdürülebilir kalkınma Madde 4, Madde 8'i ilgilendiren çalışmalar:**

Toplumu bilinçlendirmeye yönelik eğitim anlayışıyla ve Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğünün, 2023 yılı stratejik hedefinde Stratejik Planında, “Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğün dezavantajlı gruplar için yaptığı sosyo-kültürel faaliyetleri üniversite içerisinde sınırlı kalmayıp toplumda bulunan dezavantajlı gruplar ve yakınlarına yönelik çalışmalar yaparak ölçeğini ve STK’lar ile iş birliği yaparak yaygın etkisini geliştirmiştir. Bu bağlamda Ayrıca, engelli kişilerin potansiyellerini gözeterek oluşturulmak üzere yeni istihdam alanları için üniversite içindeki birimlerle ve STK’larla iş birliği içinde projeler geliştirilerek, dezavantajlı grupların hak temelli ve eşit yaşamları için Sürdürülebilir Kalkınmanın 8. ve 10. Maddesine de istinaden çalışmalarını geliştirilerek büyütülmüştür.

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, Üniversitemizin “İç ve dış paydaşlarla etkin ve verimli çalışmayı destekleyecek yapıda ulusal ve uluslararası işbirliklerinin ve ortaklıkların arttırılmasını sağlamak.” ve “Kültürel mirasa saygılı, eşitlikçi ve demokratik değerleri önceleyen, Üniversitemize, ülkemize ve dünyaya hizmet eden araştırmalar ve bilimsel çalışmalar yapmak; topluma hizmet ve sosyal adalet kavramlarının tüm paydaşlarca içselleştirilmesini amaç edinmek ve teşvik etmek, insanlığa hizmet etme hedefinin gerçekleştirilmesinde sürekliliği sağlamak.” Politikalarını da gözeterek, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı desteği ve Türkiye Otistiklere Destek ve Eğitim Vakfı işbirliği ile otizmli ailelere destek olacak [10 bölümden oluşan seminerler](#) 2022-2023 yılında Atatürk Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Öğretmenliği Bölümünün danışmanlığıyla, düzenlenmiştir.

Otizimli çocuğu olan ailelerde yapılan araştırmalar göre çiftlerin yaklaşık % 80'i boşanmaktadır. Bu ailelerin parçalanması toplumsal bir sorundur. Otizm Eylem Planında altı çizilen Bakanlık, Üniversite ve STK iş birliğini gerçekleştirerek, bu seminer programını otizm eylem planının içinde geçen devletin kurumlarının, üniversitelerinin ve sivil toplum kuruluşlarının işbirliği ile çalışılması hususunu göz önüne alarak, çocukların farklı gelişim dönemleri hakkında bilgiler vererek, aileleri bilgili ve hazır hale getirmeye ve bu sayede ailenin bilincini ve dayanıklılığını artırıp, aile esenliğinin ve birliğinin korunmasını amaçlanmıştır. Bunun için Türkiye Otistiklere Destek ve Eğitim Vakfı ile iş birliği sağlanmıştır. Diğer paydaş ise Aile ve Sosyal Hizmetler Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü olmuştur. Program hazırlanmış ve öncelikli olarak Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, Milli Eğitim İl Müdürlüğü aracılığıyla ailelere duyurulması için talepte bulunulmuştur. Konuşmacılar kurum içi olarak yoğunlukla Özel Eğitim Öğretmenliği Bölümünden ve TODEV ailelerinden olmuştardır.

Ailelerden ulaşan talepler doğrultusunda seminerler hibrit gerçekleştirilmiştir. TODEV aracılığıyla ve Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı Başkanlığı ile yapılan görüşmeler doğrultusunda merak edilen özellikle sağlık konularına yer verilecek 2.Dönem seminerler düzenlenmiştir . Arı Dünyanın Çocukları 2.Dönemine 2023 Güz Dönemi ile başlanmıştır. **Bknz. [2023 Toplumsal Katkı Faaliyetleri](#)** . Bu seminerle 2024 yılında da sürdürülmüştür. **Bknz. [2024 Toplumsal Katkı Faaliyetleri](#)**

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, Üniversitemizin “Topluma hizmet projeleri ile öğrencilerin farkındalığını arttırmak, sorumluluk bilinci yüksek bireyler yetiştirerek sürdürülebilir kalkınma hedeflerini sağlamak, iç paydaşlarda gönüllü olarak katılım ve duyarlılık bilincini geliştirmek.” ve “Eğitim-öğretim ve araştırma-geliştirme süreçleri çıktılarını ve birikimini toplum yararına sunmak” politikalarının ışığında, Altı Nokta Körler Vakfı'nın İstanbul Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezinde bulunan bireylere yönelik EKPS ve YKS sınavlarına Hazırlık için matematik ve Türkçe eğitim desteği talebi üzerine, konu değerlendirilmiş ve uygun bulunmuştur. Bu doğrultuda, Atatürk Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği Bölümü ve Matematik Öğretmenliği Bölümünden, Topluma Hizmet Uygulamaları Dersi öğrencileri görevlendirilerek dersleri verilmiştir. **Bknz. [2023 Toplumsal Katkı Faaliyetleri](#)** Bu çalışmalar, 2022 güz dönemi ile başlayan bu faaliyetler 2024 yılında da sürdürülmüştür. **Bknz. [2024 Toplumsal Katkı Faaliyetleri](#)**

2022 yılında sadece kız öğrencilere düzenlenen, iş yaşamına hazırlık kapsamında kişisel yetkinlik geliştirme programı, Engelsiz Kariyer ile birlikte tüm üniversite öğrencilerimize ve Altı Nokta İstanbul Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezinde bulunan görme engelli kişilere düzenlenmiştir. **Bknz. [İş'te Gelecek 2023](#)**

<https://www.marmara.edu.tr/news/engelli-ogrenci-birimi-koordinatörlugunun-iste-gelecek-kisisel-yetkinlik-programi-basladi>

Paydaşlarda Kapsayıcı ve Erişilebilirlik Derneği ile eğitimcinin eğitimi desteklenmiş ve bahar döneminde devam edilmiştir. Bu iki dönemde alınan izinle kullanılan ölçeklerle eğitimcinin eğitim kazanımları üzerine bir bildiri hazırlanmış, kongrede sunulmuş ve yayınlanmıştır.

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğünün yıl içinde projelendirmiş faaliyetleri dışında, sosyo-kültürel faaliyetler gerçekleştirilerek üniversiteli gençlerin farkındalık ve duyarlılıklarını artırmaya çalışılmıştır. Aşağıda bir ikisine yer verilen etkinliklere [2023 yılı sosyo-kültürel faaliyetlere](#) birimin web sayfasından ulaşılabilir.

Öğretmenlik Adanmışlıktır: Bir Öğretmenin Bilmesi Gerekenler/ÇÖLYAK

13 Ekim 2023 tarihinde “Öğretmenlik Adanmışlıktır: Bir Öğretmenin Bilmesi Gerekenler” adlı panelde moderatör Doç. Dr. Nermin Özcan Özer olmuş, Çölyak Vakfı kurucusu Bihter Uydu ve Psk. Merve Şahin konuşmacı olarak katılmışlardır. Çölyak hastalığı, Çölyaklı öğrenciler ve okul düzeninin nasıl olması gerektiği, bu hastalığa sahip çocukların psikolojilerinin sağlıklı tutulabilmesi için gösterilecek hassasiyet ve uygulamaların ne olduğu hakkında öğretmen adaylarına bilgi verilmiştir.

<https://www.marmara.edu.tr/news/engelli-ogrenci-birimi-koordinatörlugu-tarafından-colyak-hastaligina-farkındalik-paneli-gerçekleştirildi>

3 Aralık Dünya Engelliler Günü

3 Aralık Dünya Engelliler Günü'nde Engelsiz Marmara Kulübü Başkan ve Başkan Yardımcısı Mert Ali Ayazoğlu ve Metehan Bozkurt'tan hazırladıkları engellilik üzerine belgesel “*Uzun İnce Bir Yol*” gösterimi gerçekleşmiştir. Gösterim öncesinde Dr. İbrahim Üzümcü Konferans Salonunda açılışında iki otizmlili sanatçıları, Çağla Zeynep Şengül ve Süleyman Tuna

Taşkın'ın, yağlı boya tablolarının olduğu **Duru/ Terisne Kapsayıcı Sergisi** düzenlenmiştir. Engelli Öğrenci Birimi personeli Handan Kavalcı, serginin küratörlüğünü yapmış ve tersine kaynaştırma bağlamında kendisine ait resimler de sergilenmiştir.

<https://www.marmara.edu.tr/news/engelli-ogrenci-birimi-koordinatörlugu-tarafindan-dunya-engelliler-gunu-adina-belgesel-gosterimi-ve-sergi-gerceklestirildi>

Marmara Üniversitesinin politikalarının yansıması olarak gelecek nesilleri yetiştirildiği bu kurumda dezavantajlı bireyler için duyarlılığı artırmak ve toplumsal bilinci artırmak amacıyla birçok sosyo-kültürel faaliyet gerçekleştirilmektedir. Bu faaliyetlerin yaygın etkisinin artması için Engelli Birimi Marmara Youtube Kanalında ve eob.marmara.edu.tr adresinde görülebilir.